

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Н А К А З

09.09.2015

м. Вінниця

№ 388

***Про затвердження Плану заходів
Департаменту освіти і науки
облдержадміністрації з реалізації
Концепції національно-патріотичного
виховання дітей і молоді***

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 16 червня 2015 року № 641 "Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах",

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити План заходів Департаменту освіти і науки облдержадміністрації з реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді (далі Заходи), що додаються.
2. Комунальному вищому навчальному закладу "Вінницька академія неперервної освіти", керівникам органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директорам шкіл-інтернатів та позашкільних навчальних закладів обласного підпорядкування:
  - 2.1. Забезпечити необхідні умови щодо реалізації Заходів на місцях.
  - 2.2. Про виконання Заходів просимо інформувати відділ позашкільної освіти, виховання та шкіл-інтернатів управління загальної середньої, дошкільної освіти та виховної роботи (Лісогурська Т.І.) *двічі на рік до 05 грудня та 05 червня* електронною поштою Lisati@ukr.net та на паперових носіях для узагальнення та подальшого інформування Міністерства освіти і науки України та обласної державної адміністрації.
3. Контроль за виконанням даного наказу покласти на заступника директора Департаменту освіти і науки облдержадміністрації – начальника управління загальної середньої, дошкільної освіти та виховної роботи Лисака А.Р.

**Заступник голови – директор
Департаменту освіти і науки
облдержадміністрації**

І.Івасюк

Заступник директора Департаменту-
начальник управління загальної середньої,
дошкільної освіти та виховної роботи
Лисак А.
Лісогурська Т.
Стахова А.

ЗАТВЕРЖЕНО

Наказ заступника голови - директора
Департаменту освіти і науки
облдержадміністрації
від 09.09.2015 № 388

План заходів
Департаменту освіти і науки облдержадміністрації
з реалізації національно-патріотичного виховання дітей і молоді

№№ п/п	Назва заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання
1.	СТВОРЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ		
1.1.	Популяризувати на конференціях, засіданнях за круглим столом факти і події, що свідчать про колективну й індивідуальну боротьбу за незалежність України у ХХ столітті, перелічених у Законі України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» (від 07.04.2015 № 25-38-1)	Постійно	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
1.2.	Сприяти впровадженню медіаосвіти в загальноосвітніх навчальних закладах, всебічно використовуючи її можливість для підвищення рівня медійної та інформаційної грамотності, патріотичної свідомості та критичного мислення учнівської молоді	2016-2017 рр.	ДОН ОДА, керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад
1.3.	Проводити науково-дослідницьку та освітньо-просвітницьку роботу, яка передбачає відновлення історичної пам'яті про тривалі державницькі традиції України (Київська Русь, Велике князівство Литовське, Військо Запорізьке, Гетьманщина, діяльність Українських урядів 1917-1921 років, інші визвольні проекти), включно з проведенням фотовиставок, організацією музейних експозицій, проведенням дискусій, круглих столів із застосуванням регіональних традицій, свідчень усної історії національно-визвольної боротьби українського народу	Постійно	Вінницьке територіальне відділення МАН, КВНЗ "ВАНУ", навчальних закладів області
1.4.	Забезпечити проведення тижнів правової освіти та національно-патріотичного виховання, спрямованих на розвиток в учнів почуття власної гідності, усвідомлення своїх прав і місця у суспільстві, можливості реалізації своїх прав у поєднанні з виконанням обов'язків	Постійно	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори

			навчальних областей	закладів
1.5.	Проводити в загальноосвітніх навчальних закладах відкриті уроки, конкурси, фестивалі з відзначення Дня української писемності та мови		Керівники управління райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних областей	органів освіти та директори закладів
1.6.	З метою утвердження у свідомості учнів переконань про єдність і соборність України (Сходу і Заходу) у "День знань" проводити заходи (лекції, бесіди, години спілкування) із запрошенням представників громадських організацій, волонтерів, особового складу Збройних Сил України	Щорічно 1 вересня	Керівники управління райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних областей	органів освіти та директори закладів
1.7.	У рамках міжнародного місячника шкільної бібліотеки проводити шкільний місячник "Виховуємо громадянина – патріота України"	Жовтень 2015 та щорічно	Керівники управління райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних областей	органів освіти та директори закладів
1.8	Комплектувати фонди бібліотек навчальних закладів літературою, спрямованою на національно-патріотичне виховання	Постійно	ДОН ОДА, керівники органів управління освіти та директори міських рад, директори навчальних областей	органів освіти та директори закладів
1.9	Залучати дітей, учнів та педагогічні колективи до пошуку, охорони, збереження народної культурної спадщини України (пісні, легенди, перекази тощо)	Постійно	ДОН ОДА, Обласний будинок культури учителя	органів освіти та директори закладів
2.	ЗМІСТ І ФОРМИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ			
2.1.	Дошкільна освіта			
2.1.1	Розробити методичні рекомендації з організації занять, сюжетно-рольових ігор, творчих конкурсів, сценаріїв свят з національно-патріотичної тематики	2015 р.	КВНЗ "ВАНО"	
2.1.2	Розробити методичні рекомендації щодо залучення батьків до національно-патріотичного виховання дітей «Батьківська школа»	2015 р.	КВНЗ "ВАНО"	
2.1.3	Розробити тематичні плани роботи ДНЗ з організації національно-патріотичного виховання дошкільників за темами: • моє ім'я; • моя сім'я (сімейні традиції, сімейні реліквії, професії в моїй родині, світ родинних	Щорічно	КВНЗ "ВАНО"	

	- захоплень, сімейні обов'язки тощо); - моє місто/село (пейзажі, символи, історичні, культурні і природні пам'ятки, народні промисли); - моя країна (державні символи, столиця, державні свята; національності, які живуть в Україні, їх національні костюми, пісні і танці, національні страви).		
2.1.4	Вести до системи дошкільного виховання (державних та недержавних установ) розвивальні технології та заняття з формування у дитини моральних уподобань і здійснення вчинків, пов'язаних з патріотичною позицією	Постійно	КВНЗ "ВАНО"
2.2	Початкова школа		
2.2.1	Розробити та здійснювати: - творчі завдання з національно-патріотичної тематики, конкурси; - тематичні виставки дитячої творчості; - міні-проекти за участю батьків: світ професій, сімейні династії, захисники вітчизни у моїй родині; - шкільні та родинні екологічні проекти	Щорічно	КВНЗ "ВАНО"
2.2.2	Розробити методичні рекомендації з національно-патріотичного виховання молодших школярів у позаурочній, позакласній і позашкільній роботі, передбачивши теми: - мій родовід; - моя сім'я в історії рідного міста/села; - моє місто/село в історії моєї країни; - національні традиції; - народні промисли; - національні герої; - моя Батьківщина – Україна (державні символи, державні свята); - Україна на карті світу	Щорічно	КВНЗ "ВАНО"
2.2.3	Практикувати проведення виховних заходів у формі: - зустрічей з волонтерами, учасниками АТО; - постановок українських народних та сучасних казок; - майстер-класів за участю дітей та батьків з виготовлення сувенірів для бійців Української армії	Постійно	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
2.2.4	Впровадити виховні проекти: «Рідний край, де ми живемо, Україною зовемо» (літературно-музичні композиції за творами українських дитячих письменників і композиторів); «Я і моя родина – казковий дивосвіт» (літературно-музичні композиції за творами	Вересень 2015 р., вересень 2016 р.	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори

	українських дитячих письменників і композиторів); • «Моя маленька батьківщина» (презентація виставки творчих робіт дітей та батьків за творами українських дитячих письменників)	Вересень 2017 р.	навчальних закладів області
2.2.5	Проводити конкурси малюнків, оберегів, організовувати написання листів бійцям АТО	Постійно	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
2.2.6	Прицелювати любов до української мови через спеціально організовані уроки: «Свято рідної мови», «Мужай, прекрасна наша мова», «Шевченківське слово»	Постійно	КВНЗ "ВАНО", керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
2.2.7	Використовувати на заняттях фізичної культури українські народні ігри, зокрема, «Високий дуб», «Чаклун», «Хлібчик» та ін.	Постійно	КВНЗ "ВАНО", керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
2.2.8	Проводити цикл бесід, спрямованих на розкриття традицій української культури, ознайомлення дітей з фольклором (традиції, ігри та ін.)	Постійно	Директори навчальних закладів області
2.2.9	Проводити конкурси дитячої зображувальної творчості «Слава українським військовим», «У світі немає кращої країни, ніж Україна», «Планета дружби»	Постійно	КВНЗ "ВАНО", керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
2.3	Загальноосвітня школа		
2.3.1	Налагодити системну екскурсійну діяльність дітей та учнівської молоді, відвідування визначних історичних місць та ознайомлення з пам'ятками української історії та культури.	2015-2016 рр.	КВНЗ "ВАНО", керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області

		Постійно	області
2.3.2	Провести акцію старшокласників «Спільними зусиллями» (збір коштів для забезпечення потреб військовослужбовців) (8-11 кл.)		Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
2.3.3	Захід для дітей-переселенців із зони АТО «Пізнай свою історію – вона єднає»	II квартал 2016 р.	Департамент освіти Вінницької міської ради
2.4.	Позашкільна освіта		
2.4.1.	Скоординувати програми національно-патріотичного виховання дітей і молоді з програмою відродження краєзнавчого руху, які акумулюють надбання країни на місцевому рівні	IV квартал 2015 р.	Вінницький обласний центр туризму, спорту, краєзнавства та екскурсій
2.4.2.	Сприяти проведенню в області всеукраїнської туристсько-краєзнавчої експедиції «Моя Батьківщина – Україна»	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016 р.	Вінницький обласний центр туризму, спорту, краєзнавства та екскурсій, керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад
2.4.3.	Сприяти проведенню в області Всеукраїнських організаційно-масових заходів патріотичного спрямування за такими напрямками: 3 еколого-натуралістичний: • Всеукраїнський фестиваль «Українська паляниця»; • Всеукраїнський фестиваль «Україна – сад» (1-11 кл.); • Всеукраїнський конкурс з квітництва і ландшафтного дизайну «Квітуча Україна» (1-11 кл.). 4 дослідницько-експериментальний: • Всеукраїнський юнацький фестиваль «В об'єктиві натураліста» (8-11 кл.); • Всеукраїнська науково-технічна виставка-конкурс молодіжних інноваційних проєктів «Майбутнє України» (8-11 кл.); • Міжнародна науково-практична конференція учнів-членів Малої академії наук «Україна – очима молодих» (8-11 кл.). - науково-технічний: • Всеукраїнська виставка-конкурс науково-технічної творчості «Наш пошук і творчість – тобі, Україно!» (1-11 кл.);	Постійно	ДОН ОДА, Обласна станція юних натуралістів, Обласний центр технічної творчості учнівської молоді, Обласний центр туризму, спорту, краєзнавства та екскурсій, керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад

	3 художньо-естетичний: • Всеукраїнський пленер з ужиткового мистецтва «Галанти твої, Україно!» (5-11 кл.); • Всеукраїнська виставка-конкурс декоративно-ужиткового і образотворчого мистецтва «Знай і люби свій край» (5-11 кл.); 3 туристсько-краєзнавчий: • Всеукраїнська краєзнавча конференція учнівської молоді «Мій рідний край, моя земля очима сучасників» (8-11 кл., студенти); • Всеукраїнська історико-краєзнавча конференція учнівської молоді «Пізнай себе, свій рід, свій народ...» (8-11 кл.); • Всеукраїнська історико-географічна експедиція «Історія міст і сіл України» (1-11 кл.); • Всеукраїнська експедиція учнівської та студентської молоді «Моя Батьківщина – Україна» (8-11 кл.); • Всеукраїнський конкурс туристсько-краєзнавчих експедицій «Мій рідний край» (8-11 кл.); • Всеукраїнський збір лідерів учнівського самоврядування загальноосвітніх навчальних закладів України (8-11 кл.)		
2.5	Підготовка і перепідготовка працівників освіти		
2.5.1.	Створити інтегративну систему освіти засобами: розроблення програм підвищення кваліфікації та перепідготовки учасників бойових дій, учасників АТО, переселенців, біженців, спрямовану на подолання стереотипів та конфліктів на патріотичному і національному ґрунті, формуванні свідомої світоглядної патріотичної, державницької позиції	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016 р.	КВНЗ "ВАНО"
2.5.2.	Забезпечити проведення тренінгових занять з питань виховання громадянина-патріота для педагогічних працівників загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів	2015 р.	КВНЗ "ВАНО", Навчально-методичний центр психологічної служби системи освіти області
2.5.3.	Увести до навчальних планів підготовки і перепідготовки педагогів різного профілю навчальний курс «Сучасні методи і технології національно-патріотичного виховання школярів»	I квартал 2016 р	КВНЗ "ВАНО"
2.5.4.	Увести до навчальних планів перепідготовки психологів, соціальних педагогів та практичних психологів спецкурс «Технології впливу на становлення політико-правової свідомості та громадянської позиції учнів»	I квартал 2016 р	КВНЗ "ВАНО"
2.5.5.	Увести до навчальних планів підготовки вчителів інформатики спецкурс «Безпека дітей в інформаційному просторі»	I квартал 2016 р	КВНЗ "ВАНО"

2.5.6.	Організувати при КВНЗ "ВАНУ" експериментальний центр з розроблення та апробації навчально-виховних інновацій громадянсько-патріотичного спрямування, передбачивши їх активну міжрегіональну взаємодію, обмін інформацією та досвідом роботи	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016 р.	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНУ"
2.5.7.	Запровадити спеціальні курси для педагогічних працівників «Українська національна ідентичність», «Розвиток національної свідомості українців як складової багатонаціональної держави в культурологічному аспекті», «Вірність і відданість загальнолюдським цінностям як основа патріотичного виховання»	Постійно	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНУ"
2.5.8.	Передбачити у програмах курсової та міжурсової підготовки педагогічних працівників, керівників навчальних закладів ознайомлення із технологіями роботи з родинами, що передбачає відтворення історії роду на прикладах кожної конкретної сім'ї, із подальшим укладанням на рівні навчального закладу курси «Історія народу»	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016 р.	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНУ"
2.5.9.	Розробити навчальне та науково-методичне забезпечення курсів підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних кадрів, працівників методичних і психологічних служб системи освіти з питань національно-патріотичного виховання як складової системи підвищення кваліфікації	Постійно	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНУ"
3.	ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ І МОЛОДИ		
3.1.	Загальноосвітні та позашкільні навчальні заклади		
3.1.1.	Сприяти введенню в штатний розклад загальноосвітніх навчальних закладів посаду військового керівника (0,5 ставки)	вересень-грудень 2015 р.	ДОН ОДА, керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад
3.1.2.	Взяти участь у розробці посадової інструкції військового керівника, включивши до неї завдання патріотичного виховання	вересень-жовтень 2015 р.	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНУ"
3.1.3.	Укомплектувати кабінети військової підготовки тематичними стендами з урахуванням найновіших видів зброї та воєнних стратегій	I квартал 2016 р.	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНУ"
3.1.4.	Укомплектувати навчальні заклади (кабінети військової підготовки) засобами і системами захисту (пропигази, санітарне обладнання тощо)	III квартал 2016 р.	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області із залученням районних/міських військових комісаріатів
3.1.5.	У загальноосвітніх навчальних закладах обладнати: • смугу перешкод;	III квартал 2016 р.	Керівники органів управління освітою

	військово-спортивний комплекс		райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.6.	Побудувати (відновити) в опорних школах освітніх округів стаціонарні тири	IV квартал 2016 р.	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.7.	Обладнати у кожному загальноосвітньому навчальному закладі приміщення для захисту від військових дій	IV квартал 2016 р.	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.8.	Активізувати профорієнтаційну роботу серед старшокласників на подальшу службу в Збройних силах України шляхом проведення конкурсів, вікторин, змагань тощо	Постійно	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.9.	Забезпечити зв'язок з військовими частинами (екскурсії до музеїв військових частин, спільні заходи патріотичного спрямування); активізувати зв'язки і спільну профорієнтаційну діяльність шкіл та військових ВНЗ (юній правознавець, десантник, рятівник, розвідник, снайпер, поліцейський, прикордонник, радист) (1-11 кл.)	Постійно	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.10.	Залучати офіцерів військових частин, воїнів АТО до проведення навчальних занять у школах із військової підготовки	Постійно	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.11.	Організувати тренувальні збори юнаків 10 класу середніх навчальних закладів на базі військових частин	III квартал 2015 р.	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області

			райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.12.	Створити й організувати роботу методичного семінару військових керівників і вчителів фізичної культури, а також класних керівників із питань військово-патріотичного виховання учнів	І квартал 2016 р.	КВНЗ "ВАНУ", керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад
3.1.13.	Розпочинати навчальний рік у ЗНЗ Уроком мужності і милосердя під девізом «Борімося – поборемо!», залучивши до його проведення учасників бойових дій на Сході країни, представників волонтерських організацій, ветеранів минулих воєн, дисидентського руху, активних учасників Революції Гідності, членів сімей Героїв Небесної Сотні та полеглих бійців АТО	Щорічно 1 вересня	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.14.	Провести з учнями на рівні закладу, району, міста: безстрокові акції «Ми разом», спрямовані на допомогу пораненим військовим (1-11 кл.); благодійні акції «З вірою в серці», спрямовані на підтримку захисників нашої країни, їхніх дітей та родин, медичних працівників і волонтерів, які працюють в зоні АТО (1-11 кл.); мітинг-реквієм на вшанування Героїв Небесної Сотні (1-11 кл.); зустрічі з воїнами-учасниками АТО «В родинному колі» (1-11 кл.)	Постійно	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.15.	Сприяти участі учнів у «Вахті пам'яті Небесної сотні»	Постійно	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.16.	Проводити тематичні заходи, присвячені героїчним подвигам українських воїнів, боротьбі за територіальну цілісність і незалежність України: - до утворення Української Повстанської Армії (14.10.1942 р.); - до дня Соборності України; - до святкування дня Гідності та Свободи	Щорічно: 14.10 22.01 22.11	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.17.	Забезпечити організацію перегляду та обговорення учнями вітчизняних художніх і документальних фільмів: «Між Гітлером і Сталіним. Україна в II Світовій війні», 2002 рік, авт. – Святослав Новицький;	Постійно	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області

	• «Війна – український рахунок», 2002 рік, авт. – Сергій Буковський; • «Війна без переможців» 2003 рік, авт. – Ігор Чижов; • «ОУН-УПА: війна на два фронти», 2006 рік, авт. – Андрій Санченко; • «УПА. Третя сила», 2007 рік, авт. – Сергій Брагішко, Віталій Загоруйко; • «1377 спалених заживо», 2009 рік, авт. – Іван Кравчишин; • «Поводир», 2014 рік, авт. – О.Г.Санін тощо		навчальних закладів області
3.1.18.	Проводити раз на рік фестивалі патріотичної пісні до святкування Дня Примирення, Дня Збройних Сил України, Дня призовника, захисника Вітчизни, відзначення дня пам'яті Героїв Крут	Постійно	Вінницький обласний будинок культури вчителя, КВНЗ "ВАНО"
3.1.19.	Під час організації роботи прищільних таборів зосереджувати роботу на змаганнях з військово-прикладних видів спорту	Постійно	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.20.	Проводити шкільні, районні, міські, обласний етапи Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура")	Щорічно	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО", керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.21.	Активізувати рух волонтерської допомоги (акції, проекти) у загальноосвітніх навчальних закладах	Постійно	Керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
3.1.22.	Провести обласну науково-практичну конференцію з військово-патріотичного виховання	Травень 2016 р.	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО"
3.2.	Дитячі та юнацькі організації різного спрямування		
3.2.1.	Створити пластові центри у всіх містах і селах України з метою проведення виховної роботи серед дітей та молоді	І квартал 2017 р.	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО"
3.2.2.	Сприяти впровадженню військово-патріотичної виховної системи «Джура» із залученням ігрових форм: - всеукраїнська дитячо-юнацька гра «Котигорошко» молодшої вікової групи - всеукраїнська дитячо-юнацька гра «Джура» середньої вікової групи	Постійно	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО", Обласний центр туризму, спорту, краєзнавства та екскурсій

	- всеукраїнська дитячо-юнацька гра «Сокіл» старшої вікової групи - всеукраїнська військово-спортивна гра «Хортинг» для учнів навчальних закладів з посиленою військовою та фізичною підготовкою - Всеукраїнський фізкультурно-патріотичний фестиваль школярів України «Козацький гарт»			
3.2.3.	Розробити план заходів з відзначення у 2017 році 105-тої річниці пластового руху в Україні та у 2019 році – 30-тої річниці відновлення діяльності Пласту в Україні	II квартал 2016 р.	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО", Обласний центр туризму, спорту, краєзнавства та екскурсій	
4.	ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ			
4.1.	Створити відкриту мережу освітніх ресурсів, присвячену національно-патріотичному вихованню дітей і молоді	IV квартал 2016 р.	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО"	
4.2.	Сприяти створенню в області військово-патріотичних ігрових медіа програм	IV квартал 2015 р.	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО"	
4.3.	Сприяти участі учнів області у Всеукраїнському інтернет-турнірі юних інтелектуалів «Любїть Україну», фотоконкурсі «Моя Україна»	2015-2017 рр.	КВНЗ "ВАНО", керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області	
4.4.	Сприяти участі у щорічних телеконкурсах знавців історії, культури, традицій свого народу «Моя Україна»	Постійно	КВНЗ "ВАНО", керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області	
4.5.	Забезпечити наповнення інформаційного контенту позитивною інформацією щодо привабливості образу України, державних символів, поваги до них, підтримки бажання жити й працювати в Україні, цінності національної спадщини, спрямованих на формування історичної пам'яті	Постійно	КВНЗ "ВАНО", керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад	
4.6.	Організувати та провести серію вебінарів з патріотичного виховання дітей та молоді, присвячених методиці формування патріотичного виховання в ранньому, дошкільному, молодшому шкільному та підлітковому віці	Щорічно	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО"	

4.7.	Проводити тематичні виставки літератури, копій фото та архівних документів, що ілюструють становлення та розвиток української держави	Постійно	Керівники управління райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
4.8.	Організувати за участю учнів створення в соціальних мережах національно-патріотичних сторінок «Моє місто», «Моє село», «Мій рідний край» тощо	2015 р.	Керівники управління райдержадміністрацій та міських рад, директори навчальних закладів області
4.9.	Сприяти проведенню обласного етапу всеукраїнського конкурсу «Вчитель року» в номінації «Захист Вітчизни»	3 2016 року	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО"
4.10.	Висвітлювати на сайтах краці зразки національно-патріотичного виховання дітей у навчальних закладах області	IV квартал 2015 р.	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО", керівники управління райдержадміністрацій та міських рад
4.11.	Створити на електронних носіях тематичні добірки українських літературних і музичних творів національно-патріотичної тематики	Постійно	КВНЗ "ВАНО"
4.12.	Готувати персональні книжкові виставки, присвячені творчості видатних подільських інтелектуалів і політичних діячів, які спричинилися до організації боротьби за незалежність, становлення і розвиток української державності.	Постійно	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО"
4.13.	Створити веб-портал і регулярно поповнювати ресурс «Досвід роботи бібліотек з патріотичного виховання»	Постійно	КВНЗ "ВАНО"
5.	НАУКОВЕ І НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ		
5.1.	Навчально-методичні ресурси		
5.1.1.	Підготувати курси лекцій та методичні рекомендації для учителів загальноосвітніх навчальних закладів, присвячені тривалим державницьким традиціям України (Київська Русь, Велике Князівство Литовське, Військо Запорізьке, Гетьманщина, Українська Народна Республіка, Гетьманат Павла Скоропадського тощо)	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016 р.	КВНЗ "ВАНО"
5.1.2.	Узагальнити досвід використання регіонального компоненту виховання патріотизму, що накопичений у навчальних закладах. Підготувати і видати необхідні навчально-методичні матеріали тиражем, що забезпечить кожний загальноосвітній навчальний заклад області	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016 р.	КВНЗ "ВАНО"

5.1.3.	Розробити серію навчально-методичних розробок: • рекомендації фахівцям з формування патріотизму як настанови (системи переконань, властивості) особистості дитини; • рекомендації батькам з організації патріотичного виховання дитини раннього віку; • рекомендації батькам з організації патріотичного виховання дитини дошкільного віку; • рекомендації батькам з організації патріотичного виховання дитини молодшого шкільного та підліткового віку; • рекомендації фахівцям розвивальних, корекційно-розвивальних, корекційно-реабілітаційних центрів раннього втручання з організації елементів патріотичного виховання в предметно-практичній діяльності дитини; • рекомендації з проведення масових заходів (фестивалів, народних свят, конкурсів присвячених патріотичній тематиці)	2015-2017 рр.	КВНЗ "ВАНО"
5.1.4.	Розробити методичні рекомендації з реалізації принципів Концепції національно-патріотичного виховання в умовах загальноосвітнього навчального закладу	IV квартал 2015 р.	КВНЗ "ВАНО"
5.1.5.	Розробити методичні рекомендації з організації громадянського виховання в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах	IV квартал 2015 р.	КВНЗ "ВАНО"
5.1.6.	Розробити методичні рекомендації, спрямовані на забезпечення співробітництва школи і сім'ї у формуванні особистості-громадянина	Грудень 2015 р.	КВНЗ "ВАНО"
5.1.7.	Підготувати для вчителів шкіл методичні рекомендації «Виховання ціннісних орієнтацій на уроках (ціннісне ставлення до себе, своєї сім'ї, державних символів, держави)»	До 1 вересня 2016 р.	КВНЗ "ВАНО"
5.1.8.	Розробити спецкурс «Роль школи у національно-патріотичному вихованні учнів» для педпрацівників	IV квартал 2016 р.	КВНЗ "ВАНО"
5.1.9.	Розробити методичні рекомендації «Патріотичне виховання засобами шкільних бібліотек: методи та підходи»	2017 р.	КВНЗ "ВАНО"
5.1.10.	Підготувати бібліографічний покажчик «Національно-патріотичне виховання дітей та молоді»	Щорічно	КВНЗ "ВАНО"
5.1.11.	Проводити майстер-класи, круглі столи з національно-патріотичного виховання із залученням фахівців культури, громадських організацій з метою покращення якості проведення позашкільних та позаурочних виховних заходів класними керівниками, вчителями, шкільною адміністрацією	Постійно	КВНЗ "ВАНО", керівники органів управління освітою райдержадміністрації та міських рад
5.1.12.	Організувати і провести круглий стіл із запрошенням психологів та соціальних педагогів закладів освіти щодо розробки та впровадження ефективних моделей національно-патріотичного виховання сучасної молоді	Лютий 2016 р.	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО"
5.1.13.	Провести серію семінарів для методистів ММК «Система національно-патріотичного виховання дітей шкільного віку: пріоритети і засоби у контексті історичних викликів сучасності»	2016-2017 н.р.	ДОН ОДА, КВНЗ "ВАНО"

5.1.14.	Проводити наради спеціалістів органів управління освітою РДА та міських рад, які ведуть питання виховної роботи з теми «Актуальні проблеми психолого-педагогічного проектування процесу національно-патріотичного виховання дітей та молоді»	Щорічно	ДОН ОДА
5.1.15.	Організувати педагогічні читання «Неперервна освіта дорослих – фундамент усвідомлення національних цінностей українського народу в умовах глобалізаційних процесів»	2017 р.	КВНЗ "ВАНУ",
5.1.16.	Організовувати та проводити відкриті уроки в загальноосвітніх навчальних закладах з метою виховання національної самосвідомості учнів.	Постійно	КВНЗ "ВАНУ", керівники органів управління освітою райдержадміністрацій та міських рад
6.	НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЗА УЧАСТЮ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ		
6.1.	Масові виховні заходи та тренінги, семінари за участю громадських організацій		
6.1.1.	Проводити спільно з громадською організацією "Молода Подільська Січ" тренінги, семінари, вишколи педагогів-організаторів загальноосвітніх навчальних закладів на патріотичних засадах українського козацтва	постійно	Обласний центр туризму, спорту, краєзнавства та екскурсій
6.1.2.	Забезпечити участь учнів у Всеукраїнському фестивалі мистецтв «Сурми звитяги»	щорічно	Обласний центр туризму, спорту, краєзнавства та екскурсій
6.1.3.	Забезпечити участь гуртківців у Всеукраїнських змаганнях зі спортивного (пішохідного) туризму «Стежками Героїв»	щорічно	Обласний центр туризму, спорту, краєзнавства та екскурсій

Заступник начальника управління загальної середньої, дошкільної освіти та виховної роботи –
начальник відділу позашкільної освіти,
виховання та шкІл-Інтернатів

Т. Лісогурська